

TV 2|DANMARK A/S
Teglholm Allé 16
2450 København SV

Att.: TV 2 Jura

Radio- og tv-nævnet

3. september 2012

Sagsnr: 2012-002713

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand. jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over visning af reklamer i forbindelse med programmet "Zulu Djævleræs" sendt på TV 2 Zulu

Svend Widding har den 18. januar 2012 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om ulovlig visning af reklameblokke imellem to afsnit af programmet "Zulu Djævleræs" sendt den 26. december 2011 på TV 2 Zulu.

Svend Widding har anført følgende i klagen:

"...

I juledagene så jeg nogle programmer fra TV 2 Zulu, nemlig Zulu Djævleræs. Det undrede mig, at programmerne om aftenen blev afbrudt af reklamer. Så vidt jeg har forstået må TV 2 ikke udsende programmer, hvor der afbrydes med reklamer, og på de tidspunkter, hvor jeg så programmerne, var det samme program både før og efter reklamerne. Jeg har dog ikke set alle djævleræs-programmerne, men i hvert fald var programmerne 2. juledag afbrudt af reklamer.

Kan det være lovligt at TV 2 sender reklamer i programmerne?

..."

Beskrivelse

TV 2|DANMARK A/S har som bilag til hørings svar af 7. marts 2012 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med de to afsnit af programmet "Zulu Djævleræs" sendt den 26. december 2012 på TV 2 Zulu.

I "Zulu Djævleræs" sættes en række personer sammen to og to for at køre stock-car ræs mod hinanden. De enkelte runder i konkurrencen er betegnet som "heats".

Første del af udsendelsen indledes med en angivelse af følgende titel:

"Zulu Djævleræs 6"

Herefter vises en række klip fra det kommende afsnit af "Zulu Djævleræs".

Efterfølgende byder værterne velkommen til "Zulu Djævleræs" på følgende vis:

"Velkommen til Zulu Djævleræs. Som altid består denne storslåede begivenhed af fire indledende heats, to semifinaler og én finale. Og Jimmi, i år der har vi et nyt heat med?"

"Det har vi, Julie! Notér dig begrebet Røverheat, for det bliver det nye i årets Djævleræs. Selvfølgelig skal de slutte med djævlheatet, de to bedste par, men i år er der en tredjeplads at køre om, og det er i røverheatet, det skal foregå. Først over stregen går nemlig videre – det bliver stort!"

Derefter introduceres seeren for de medvirkende deltagere i programmet, og speakeren siger følgende:

"Lad os møde dagens tolv deltagere:..."

Speakeren oplyser herefter om de enkelte deltagende personer og deres baggrund. I denne forbindelse vises korte præsentationsvideoer for de pågældende deltagere, og disse fortæller om deres forventninger til dagens Djævleræs.

Herefter følger selve udsendelsen, hvor der køres flere runder stock-ræs. Efter den sidste runde angives pointstillingen.

Den ene af de to værter kårer derefter deltagerne til semifinalen på følgende vis:

"Stillingen er: På en andenplads: Jim og Oscar. På en førsteplads: Peter og Camilla. Men kære venner (til de resterende deltagere): Det er ikke helt slut for jer! I kan nemlig stadig nå at gå videre ved at deltage i vores Røverheat. Vi ses om lidt."

Titlen "Zulu Djævleræs 6" vises flere gange i løbet af udsendelsen.

Afslutningsvist sprøjter semifinalisterne champagne på hinanden, og øverst i venstre hjørne af skærbilledet vises en grafisk boks, hvor der kan læses:

*"OM LIDT -
Zulu Djævleræs 6: Røverheat"*

Herefter vises rulletekster i venstre side af skærbilledet, mens der i skærbilledets højre side vises sammenfattende klip for anden del af Zulu Djævleræs. Under klippene står følgende anført:

"Senere i Røverheatet..."

Udsendelsen afsluttes med logoet for produktionsselskabet Nordisk Film Tv samt en række egenreklamer for kommende programmer på TV 2 Zulu.

Efterfølgende vises en reklameblok med indledende og afsluttende markeringer.

Derefter starter anden del af udsendelsen, som begynder med en angivelse af følgende titel:

"Zulu Djævleræs - Røverheat."

I bunden af skærmen ses en grafikbjælke, hvor der tillige står:

"Tidligere i Zulu Djævleræs"

Samtidig hermed vises en række klip fra det tidligere afsnit af "Zulu Djævleræs", og der oplyses om de deltagere, som er gået videre til semifinalen.

Herefter introducerer en af værterne seeren til denne del af udsendelsen:

"For kort tid siden kørte to par sig direkte ind i semifinalen, men et af de resterende fire par har stadig mulighed for at gå videre - nemlig lige her i Røverheatet."

Efterfølgende angives udsendelsens titel endnu engang:

"Zulu Djævleræs - Røverheat"

De resterende deltagere står på en række, og værten forklarer dem reglerne i Røverheatet:

"Så er det tid til Røverheatet. Og i Røverheatet, der nulstiller vi alle pointene. Den person, der kørte for jer i Djævleheatet, må ikke køre for jer nu! Det var ordene herfra – held og lykke."

Herefter gennemgår speakeren deltagernes præstationer fra første del af udsendelsen, idet deres navne og en enkel linje om deres personlige bag-

grund vises på skærmen. Derefter køres Røverheatet og vinderne kåres, hvorefter den ene af værterne runder udsendelsen af på følgende vis:

"Så får I ikke mere for den 25 øre, men se med i næste uge, hvor Zulu Djævleræs vender tilbage. Vi ses!"

I venstre side af skærbilledet vises derefter rulletekster, mens der i skærbilledets højre side vises sammenfattende klip for næste uges Zulu Djævleræs, hvor en række nye deltagere ses køre stock-car ræs. Under klippene står følgende anført:

"Næste gang i Zulu Djævleræs..."

Udsendelsen afsluttes med logoet for produktionsselskabet Nordisk Film Tv.

Den første del af udsendelsen varer ca. 40 minutter, mens anden del varer ca. 11 minutter.

Høring

TV 2|DANMARK A/S

TV 2|DANMARK A/S har i høringssvar af 7. marts 2012 anført følgende:

"...

Radio- og TV-nævnet har anmodet TV 2|DANMARK A/S om en udtalelse vedrørende lovligheden af visning af en reklameblok imellem "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs: Røverheat" sendt på TV 2 Zulu den 26. december 2011.

Anledningen er en klage til nævnet fra Svend Widding, som mener, at visningen af reklamer imellem de to programmer er ulovlig, da der efter hans opfattelse er tale om opdeling af ét program.

I programserien "Zulu Djævleræs" bliver diverse kendte personer sat sammen to og to for at køre stock-car ræs mod de øvrige deltagere på Nysumbanen i Jylland. Hvert afsnit afsluttes med kåringen af dagens nr. 1 og 2, der går direkte videre til (semi)finalen i et senere afsnit.

Ved afslutningen af programmet forklarer værten, Julie Zangenberg, at de par, der ikke er gået videre, får en ekstra chance, idet de vil få mulighed for at kæmpe om en ekstra finaleplads i det særlige "Røverheat". I det første program slutter hun af med at sige "Vi ses om lidt", og under pro-

grammets rulletekster vises klip fra det efterfølgende program "Zulu Djævleræs: Røverheat" – nedenunder ses teksten: "Senere i aften".

Herefter vises en trailer for et kommende program, og derpå en reklameblok. Efter reklameblokken starter programmet "Zulu Djævleræs: Røverheat". Det indledes med klip fra "Zulu Djævleræs 6" og den forklarende tekst: "Tidligere i Zulu Djævleræs".

Tilsvarende bliver der efter hvert afsnit af "Zulu Djævleræs Røverheat" vist klip fra næste afsnit af "Zulu Djævleræs 6".

Det bemærkes, at de to programmer indledes med hver deres programgrafik, henholdsvis med logoet "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs Røverheat".

Det kan oplyses, at "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs Røverheat" ved førstegangsvisningen ikke blev vist umiddelbart efter hinanden, idet der lå et andet program, "Zulu Gumball" imellem. Udsendelserne den 26. december indgik imidlertid i en "Djævleræs-julemarathon", hvor man genudsendte hele sæson 6 i én køre fra kl. 19.45 til kl. 01.00.

Marathonen bestod således af 4 afsnit af "Zulu Djævleræs" og 4 afsnit af "Zulu Djævleræs: Røverheat", der blev vist på skift i den rækkefølge, hvori de oprindeligt var blevet udsendt. Hvert afsnit blev afsluttet med rulletekster, ligesom man hver gang sluttede af med at kåre en vinder af det pågældende program.

Det er TV 2|DANMARK A/S' opfattelse, at der er tale om to selvstændige afsluttede programmer, og man kan uden problemer se dem hver for sig. Som nævnt bliver der udråbt et vinderpar efter hvert afsnit, og målet i de 7 første programmer ud af de i alt 8 udgaver af "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs: Røverheat" er således at finde deltagerne til finalen i program 8. Dramaturgisk set er de 8 afsnit dermed opbygget ens – det er kun afsnittenes længde, der er forskellige, idet "Zulu Djævleræs: Røverheat" er kortere end "Zulu Djævleræs 6", da førstnævnte ikke indeholder ligeså mange heats.

Når værten til slut i det første program siger "Vi ses om lidt", skyldes det som nævnt, at der oprindeligt har været vist ét afsnit af henholdsvis "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs Røverheat" samme aften. "Om lidt" skal således forstås som "senere i aften", og det bør efter TV 2|DANMARK A/S' opfattelse ikke have nogen betydning for, hvorvidt de to programmer kan ses uafhængigt af hinanden. Det er blot en oplysning til seerne om, at der senere samme aften vil blive vist mere "Djævleræs".

Samlet set er det TV 2|DANMARK A/S' vurdering, at visningen af en reklameblok imellem "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs: Røverheat" er i overensstemmelse med § 73, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, samt § 4, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

..."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 28. august 2012 behandlet sagen og skal udtale:

Svend Widding har den 18. januar 2012 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om ulovlig visning af reklameblokke imellem to afsnit af programmet "Zulu Djævleræs" sendt den 26. december 2011 på TV 2 Zulu.

I henhold til radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, skal reklamer placeres i blokke mellem programmerne. Bestemmelsen er gentaget i § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Spørgsmålet er således, hvorvidt de to afsnit af "Zulu Djævleræs" skal betragtes som to selvstændige programmer, hvorimellem der lovligt kan indsættes reklameblokke, eller om der er tale om ét program, bestående af to ikke-selvstændige programmer, hvori der forekommer reklameblokke i strid med lovens § 73, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Loven definerer ikke begrebet et program, men i bemærkningerne til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, fremsat den 31. oktober 2002, hedder det:

"...

Som bemærket foran i afsnittet om gældende ret har der været rejst spørgsmål om, hvilke karakteristika, der kendetegner et program. På den baggrund har Kulturministeriet overvejet, om der bør foretages en nærmere præcisering af programbegrebet. Som tidligere bemærket er der ikke hidtil i hverken lov eller forarbejder taget stilling til rækkevidden af begrebet, og udgangspunktet har derfor været, at det var op til den pågældende tv-stations programansvarlige ledelse at tage stilling til, hvornår der er tale om et program. Ministeriet har på denne baggrund afstået fra at tage stilling til, hvornår der var tale om et program eller ej. Baggrunden for ministeriets tilbageholdenhed har især været båret af, at en definition eller en nærmere beskrivelse af be-

grebet samtidig vil betyde en begrænsning af de redaktionelle overvejelser, som naturligt må foregå på enhver tv-station, samt at en nærmere ministeriel redegørelse højst sandsynligt ville koncentrere sig om varighed eller type, hvilket må anses som åbenbart uhensigtsmæssigt. Selv om ministeriet således er af den opfattelse, at den hidtidige praksis om, at spørgsmålet afgøres af den programansvarlige ledelse, bør videreføres, bemærkes det, at f.eks. en spillefilm eller en film produceret til fjernsyn må betragtes som ét program ligesom de enkelte afsnit i en tv-serie også må betragtes som et program. Det vil således ikke være i overensstemmelse med intentionerne bag loven at opdele et indkøbt eller produceret afsnit i flere dele. Med hensyn til andre typer af programmer må det bero på en nærmere konkret og skønsmæssig præget vurdering, hvori bl.a. indgår programmets art, karakter, forløb og naturlige omfang.

...”

Det er således op til TV 2|DANMARK A/S' programansvarlige ledelse at tage stilling til, hvornår der er tale om et program. For så vidt angår egenproducerede programmer er der tale om en skønsmæssig vurdering af, hvornår der er tale om et program.

Ved vurderingen af, om der er tale om et eller flere programmer, når flere programelementer sendes i umiddelbar forlængelse af hinanden, lægges der i Nævnets praksis navnlig vægt på programmets opbygning, forløb, genre, tema, om der er tale om et naturligt afsluttet dramaturgisk forløb og endelig varigheden af programmet.

Nævnet skal i den forbindelse henvise til afgørelse af 12. august 2004 om opdelingen af programmet "Rødderne" vist på TV Danmark, hvor Nævnet fandt, at der var tale om ét samlet program. I Nævnets vurdering blev det bemærket, at der var forskel på opbygningen af første og anden del af "Rødderne", idet første del i modsætning til anden del indeholdt en forholdsvis grundig indførelse af seeren i, hvad udsendelsesrækken handlede om, og hvad der var sket i de tidligere afsnit. Heroverfor lagde Nævnet vægt på følgende udtalelser fra værten: "Se anden del af Rødderne lige om lidt", og "Nu fortsætter Rødderne." Nævnet lagde endelig vægt på, at første del ikke indeholdt end-credits, men kun en visning af logoet for produktionsselskabet, mens anden del afsluttedes med end-credits og logoet for produktionsselskabet.

Om programmets varighed har Nævnet endvidere i sin afgørelse af 25. februar 2005 vedrørende "Drømmekvinden" udtalt, at udsendelse af flere afsnit af en udsendelsesrække i forlængelse af hinanden, hvor de enkelte afsnit har meget forskellig varighed, som ét blandt flere momenter kan indikere, at der er tale om en kunstig opsplitting af programmet. Et pro-

grams længde er imidlertid ikke i sig selv afgørende for, hvorvidt der er tale om ét eller flere programmer. I sin afgørelse af 1. december 2010 vedrørende sponsorkrediteringer på TV SYD fandt Nævnet således bl.a., at en vejrudsigt på få minutter udgjorde et selvstændigt program.

I Radio- og tv-nævnets afgørelse af 1. juli 2011 vedrørende sponsorkrediteringer i programmet "Live fra Bremen" fandt Nævnet, at der ved de to dele af "Live fra Bremen" var tale om ét samlet program. Nævnet lagde ved denne vurdering blandt andet vægt på, at den første del af udsendelsen på baggrund af sin konkrete udformning og karakter kunne opfattes som en udvidet introduktion til anden del, som udgjorde det egentlige program.

Endelig fandt Radio- og tv-nævnet i afgørelse af 8. marts 2012 vedrørende visning af sponsorkrediteringer og reklameblokke imellem to afsnit af programmet "Toppen af Poppen", at de to dele af "Toppen af poppen" udgjorde ét samlet program. Nævnet lagde ved denne vurdering blandt andet vægt på, at starten på anden del af "Toppen af Poppen" gav seeren det indtryk, at anden del var en fortsættelse af første del, ligesom det alene var udsendelsens anden del, der indeholdt en egentlig indholdsmæssig afslutning overfor seeren.

I forhold til de nærværende to afsnit af "Zulu Djævleræs" skal Nævnet udtale følgende:

"Zulu Djævleræs" er egenproduceret og de to påklagede afsnit sendes i umiddelbar forlængelse af hinanden, kun adskilt af egenreklamer og en reklameblok. Det første afsnit har en varighed på ca. 40 minutter og det andet afsnit har en varighed på ca. 11 minutter.

Begge programdele omhandler den samme racerkonkurrence med de samme deltagere. Yderligere sendes begge programmer fra den samme racerbane og deltagerne er under begge afsnit iklædt de samme racerdragter, ligesom værterne er iklædt det samme tøj.

TV 2|DANMARK A/S har i sit høringssvar af 7. marts 2012 oplyst, at "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs – Røverheat" ved førstegangsvisningen ikke blev vist umiddelbart efter hinanden, idet der lå et andet program, "Zulu Gumball", imellem. Udsendelserne den 26. december indgik imidlertid i en "Djævleræs-julemarathon", hvor man genudsendte alle afsnit fra sæson 6 i direkte forlængelse af hinanden fra kl. 19.45 til kl. 01.00.

Radio- og tv-nævnet skal bemærke, at den af TV 2 beskrevne førstegangsvisning ikke er genstand for nærværende sag. Nævnet foretager således ikke en vurdering af, hvorvidt indsættelse af reklameblokke ved første-

gangsudsendelsen har været i overensstemmelse med reglerne om reklamers placering og Nævnets praksis på området. Herunder tages der ikke stilling til, hvorvidt "Zulu Gumball" har karakter af et selvstændigt program med den følge, at indsættelse af reklameblokke før og efter dette program kan have været lovlig uanset spørgsmålet om, hvorvidt der ved de to adskilte dele af "Zulu Djævleræs" er tale om to selvstændige programmer.

I forbindelse med nærværende sag skal det derimod alene vurderes, hvorvidt der ved den påklagede genudsendelse af afsnittene i umiddelbar forlængelse af hinanden lovligt kunne indsættes en reklameblok. Afgørende herfor er som anført ovenfor, hvorvidt der er tale om to selvstændige programmer.

TV 2 har i høringssvaret oplyst, at udsendelsen ved den påklagede visning den 26. december 2011 bestod af 4 afsnit af "Zulu Djævleræs" og 4 afsnit af "Zulu Djævleræs - Røverheat", der på skift blev vist i den rækkefølge, hvori de oprindeligt var udsendt. Hvert afsnit blev afsluttet med rulletekster, ligesom man hver gang sluttede af med at kåre en vinder af det pågældende afsnit.

Der henvises endvidere til, at de to påklagede afsnit indledes med hver deres programgrafik, henholdsvis med logoet "Zulu Djævleræs 6" og "Zulu Djævleræs - Røverheat".

Radio- og tv-nævnet skal gøre opmærksom på, at det afgørende for vurderingen ikke er, at to programdele benævnes forskelligt. Det afgørende er, at der indholdsmæssigt er en sådan distinktion, at der er tale om to programmer, og at indledning og afslutning afspejler dette. Vurderingen må altid blive konkret, men grundlæggende gælder, at jo større indbyrdes sammenhæng der er mellem forløb og personkreds i to programmer, desto større krav vil der være til klart adskilt tematik og omvendt.

Første afsnit af "Zulu Djævleræs" indledes med at give seeren et indblik i programmets koncept, introducerer seeren for de forskellige heats og de medvirkende personer i programmet. Seeren introduceres tillige for røverheatet, som vises i andet afsnit. Endvidere vises i slutningen af første afsnit en grafikbjælke i bunden af skærmen, hvor der står: *"OM LIDT - Zulu Djævleræs: Røverheat."* Da rulleteksterne efterfølgende vises, ses desuden en række sammenfattende klip for anden del af Zulu Djævleræs, samt en tekst hvor der står: *"Senere i Røverheatet..."* Yderligere afsluttes første del af "Zulu Djævleræs" med, at værten opsummerer pointstillingen. Herefter henvender værten sig til de deltagere, som ikke er gået videre og siger: *"Men kære venner, det er ikke helt slut for jer! I kan nemlig stadig nå at gå videre ved at deltage i vores Røverheat. Vi ses om lidt!"*

Efter Nævnets vurdering giver denne henvisning til anden del af udsendelsen seeren det indtryk, at udsendelsen ikke er afsluttet på dette tidspunkt, og at den egentlige afslutning først følger i anden del.

Andet afsnit af "Zulu Djævleræs – Røverheat" starter med en angivelse af programmets titel. Herefter vises en række sammenfattende klip fra det første afsnit af "Zulu Djævleræs". Imens anføres følgende i en grafikbjælke i bunden af skærmbilledet: *"Tidligere i Zulu Djævleræs."*

Seeren informeres således i starten af anden del af udsendelsen kort om de relevante resultater fra første del. Denne introduktion er imidlertid meget kortfattet, og indeholder ikke en tilsvarende præsentation af deltagerne og det samlede koncept for konkurrencen i "Zulu Djævleræs", som det er tilfældet i starten af første del af udsendelsen.

Endvidere giver de sammenfattende klip efter Nævnets opfattelse seeren det indtryk, at anden del er en fortsættelse af første del.

Yderligere har Nævnet bemærket følgende:

Såvel første som andet afsnit indeholder end-credits og en visning af logoet for produktionsselskabet. Derimod er det kun i slutningen af udsendelsens anden del, at værten runder programmet af overfor seeren, idet hun her siger: *"Så får I ikke mere for den 25 øre, men se med i næste uge, hvor Zulu Djævleræs vender tilbage. Vi ses!"*. Udsendelsens første del afsluttes imidlertid alene med, at værten siger: *"Vi ses om lidt."*

TV 2 har i sit hørings svar anført, at begrebet "om lidt" skal forstås som "senere i aften", idet der henvises til førstegangsendelsen af udsendelsen. Efter TV 2 DANMARK A/S' opfattelse er der således alene tale om en oplysning til seeren om, at der senere samme aften vil blive vist mere "Djævleræs", hvilket ikke bør have nogen betydning for, hvorvidt de to programmer kan ses uafhængigt af hinanden.

Uanset dette finder Nævnet, at udtalelsen "Vi ses om lidt" bevirker, at seeren får indtryk af, at anden del er fortsættelse af den påbegyndte første del.

Endeligt er det Nævnets vurdering, at det alene er udsendelsens anden del, der indeholder en egentlig indholdsmæssig afslutning overfor seeren.

Efter en samlet vurdering er det derfor Nævnets opfattelse, at den af TV 2 i hørings svaret anførte opdeling af "Zulu Djævleræs" i to selvstændige programmer ikke svarer til det indtryk, udsendelsen fremkalder hos seeren.

I overensstemmelse med ovennævnte lovbemærkninger og Nævnets praksis på området, er det således Nævnets vurdering, at der ved de to dele af "Zulu Djævleræs" er tale om ét samlet program.

Radio- og tv-nævnet finder på den baggrund, at visningen af reklameblokken i forbindelse med programmets afbrydelse den 26. december 2011 er sket i strid med radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1 og reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Programmet "Zulu Djævleræs", sendt den 26. december 2011 på TV 2 Zulu, indeholder overtrædelser af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Christian Scherfig
formand

/Ulrike Clade Christensen
nævnsekretær

Kopi til:
Klager, Svend Widding